

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul adoptă următoarea:

DECIZIE

Nr. 2633/C1/2772

Data: 08.09.2025

Prin contestația nr. 934/22.07.2025, înregistrată la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor sub nr. 49858/23.07.2025, formulată de SRL, cu sediul în, str. .., ..., înmatriculată la Registrul Comerțului cu nr., având cod unic de înregistrare RO, reprezentată legal prin, împotriva rezultatului procedurii, emis de către autoritatea contractantă, cu sediul în, str., în cadrul procedurii simplificate, organizată în vederea atribuirii contractului, având ca obiect: „Proiectare instalații electrice interioare spital”, cod CPV 71323100-9, s-a solicitat obligarea autorității contractante la constatarea neconformității ofertei depuse de SRL, anularea comunicărilor privind declararea ofertelor câștigătoare/necâștigătoare și transmiterea noilor comunicări privind admisibilitatea /inadmisibilitatea ofertelor, și declararea corectă a ofertei câștigătoare.

În luarea deciziei, **CONSILIUL**, legal investit, a avut în vedere următoarele:

În fapt, contestatorul precizează că, în data de 23.06.2025, a depus în SEAP oferta sa pentru atribuirea contractului de servicii din titlul de mai sus, cu o valoare estimată de 180.600 RON.

De asemenea, precizează că, în data de 15.07.2025 autoritatea contractantă a publicat în SEAP comunicarea privind „Desemnarea ofertelor admisibile dar necâștigătoare”, potrivit căreia „oferta dumneavoastră a fost declarată necâștigătoare, ocupând următoarea poziție în clasament: Poziția: 2”.

Oferta declarată câștigătoare a fost aceea depusă de SRL.

În opinia sa,

✓ oferta depusă de SRL este neconformă, având un preț neobișnuit de scăzut (56% din valoarea estimată a contractului), iar, după solicitarea de clarificare/justificare a acestuia dovezile furnizate nu justifică în mod corespunzător nivelul scăzut al prețului sau al

costurilor propuse, modul de formare al prețului nefiind fundamentat economic, demonstrând imposibilitatea îndeplinirii contractului în condițiile de calitate impuse prin documentația de atribuire pentru următoarele motive:

- ofertantul a bugetat doar câteva cheltuieli directe, omițând cheltuielile indirecte și profitul societății;

- nici cheltuielile directe bugetate nu îndeplinesc cerințele legale legate de taxele aferente manoperelor oferite (CAS 25%; CASS 10%; CAM 2,25% - total 37,25% care adăugate la cei 78.451,44 lei bugetați ar duce la un total de 107.674,60 lei, mai mare decât valoarea ofertată - și nu, valoarea orară de 32,37 lei nu include taxele de mai sus, pentru anul 2025 salariul minim orar în construcții fiind de 27,714 lei/oră - 38,037 cu taxe incluse) sau, de exemplu, de obligativitatea acordării de diurnă pentru deplasări, ceea ce demonstrează, în opinia sa, că ofertantul utilizează munca la negru în cadrul ofertei sale;

- cheltuielile indirecte nu au fost bugetate, deși acestea sunt obligatorii: amortizarea pentru echipamentele și software-urile pe care susține că le are; certificări de calitate pe care susține că le deține, amortizarea mijloacelor de transport, asigurări legale pentru acestea (minimum RCA, vignieta), asigurarea obligatorie de risc profesional, costurile cu personal administrativ, personal de conducere, costul cu garanția de bună execuție, costul cu garanția de participare, costurile cu verificarea proiectelor (pe care l-a ofertat în propunerea tehnică), telefoane, hârtie de scris, dosare, etc;

- profitul, care este singura rațiune de a funcționa a unei societăți nu a fost de asemenea bugetat;

- de remarcat că așa zisa justificare a prețului nu este rezultatul unei sume a unor elemente fundamentate economic care să coincidă cu valoarea ofertată ci o înșiruire de povești despre eficiență, experiență, etc.

✓ Contestatorul consideră că, în conformitate cu prevederile Legii nr. 98/2016, art. 210 și a HG nr. 395/2016, art.136, autoritatea contractantă are obligația de a respinge oferta depusă de SRL (art. 137 din norme), deoarece, conține în cadrul propunerii financiare prețuri care nu sunt rezultatul liberei concurențe și care nu pot fi justificate (art. 137 alin. (3) lit. c) din norme).

În drept, invocă, în susținere, prevederile legale invocate mai sus.

În consecință, solicită cele precizate în preambulul deciziei.

Prin adresa nr. 24727/25.07.2025, înregistrată la CNSC sub nr. 51102/28.07.2025 autoritatea contractantă transmite punctul său de vedere cu privire la contestație, solicitând respingerea acesteia, ca fiind nefondată.

În fapt, autoritatea contractantă precizează că a inițiat procedura simplificată având ca obiect „Proiectare instalații electrice interioare

spital", prin publicarea anunțului de participare simplificat SCN1163986 din 13.06.2025.

Precizează că, la procedură s-au înscris doi ofertanți, ale căror oferte au fost conforme și admisibile. Criteriul de atribuire aplicat în cadrul acestei proceduri a fost „cel mai bun raport calitate preț”, dar, departajarea ofertelor s-a făcut după preț, având în vedere că, pentru componenta tehnică, ambii ofertanți au obținut punctajul maxim.

Ulterior publicării în SICAP, în data de 14.07.2025 a raportului final al procedurii, iar, în data de 15.07.2025, a comunicărilor privind rezultatul evaluării, arată că ofertantul SRL a trimis pe e-mail o notificare prin care solicita transmiterea pe e-mail a raportului tehnic de specialitate întocmit de expertul tehnic cooptat (care a venit în sprijinul comisiei de evaluare la evaluarea propunerilor tehnice) și justificarea prețului neobișnuit de scăzut al ofertantului câștigător. Ulterior, a depus contestația înregistrată cu nr. 49858/23.07.2025 la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor, în care critică decizia autorității contractante de a declara câștigătoare o ofertă cu prețuri care nu sunt rezultatul liberei concurențe și care nu pot fi justificate.

În apărarea sa, autoritatea contractantă precizează, următoarele:

Comisia de evaluare a solicitat ofertantului SRL, în temeiul art. 210 din Legea nr. 98/2016 și a art. 136 alin. (4) din HG nr. 395/2016, să justifice prețul aparent neobișnuit de scăzut, deoarece, prețul ofertat reprezintă mai puțin de 80% din valoarea estimată a contractului.

Ofertantul SRL a răspuns la solicitarea de clarificări în termenul stabilit și a justificat prețul ofertei prezentând detaliat cheltuielile cu manopera (care în cazul unui contract de prestări servicii de proiectare sunt preponderente) și cheltuielile de transport și cazare, precum și o motivare temeinică a faptului că prețul ofertat este unul realist și sustenabil, raportat la specificul serviciilor solicitate.

În opinia sa, un element important în justificarea prețului ofertei, din care rezultă că ofertantul va putea elabora documentația conform cerințelor impuse, este alocarea unui număr de ore suficient pentru fiecare fază a proiectului. În tabelul prezentat în justificare de către SRL, cu costurile de proiectare, s-a prevăzut un consum total mare de ore de lucru (2424 de ore), detaliat pe diversele faze ale proiectului.

De asemenea, susține că ofertantul a și demonstrat că are experiență în realizarea unor servicii similare (prezentând șase contracte încheiate în perioada 2023 - 2025 pentru demonstrarea experienței similare și procesele verbale de predare - primire a documentațiilor semnate de beneficiari). Ultimul dintre aceste contracte, încheiat în anul 2025, are ca obiect extinderea instalației electrice a unui spital din Iași (situat la circa 90 km de). În procesul verbal de predare - primire a proiectului tehnic de execuție instalației electrice pentru acest spital,

încheiat în luna mai 2025, se confirmă prestarea serviciilor conform prevederilor contractuale.

Prin urmare, arată că comisia de evaluare a stabilit faptul că ofertantul a prezentat dovezi concludente și a justificat, în mod corespunzător, nivelul scăzut al prețului propus.

Referitor la criticile aduse de SRL în contestație, autoritatea contractantă menționează următoarele:

1. Ofertantul nu a bugetat doar câteva cheltuieli directe, omițând cheltuielile indirecte și profitul societății, așa cum afirmă contestatorul.

Arată că, în întocmirea unui proiect tehnic, cheltuielile cu personalul sunt predominante (numărul de ore lucrate fiind mare).

Din prețul total al ofertei, de 102.000 lei, ofertantul a detaliat cheltuielile directe, cu manopera, în valoare de 78.451,44 lei și cheltuielile cu transportul și cazarea, în valoare de 1.453,54 lei. Rezultă o diferență de 23.548,46 lei, pe care ofertantul o va folosi pentru acoperirea celorlalte cheltuieli legate de executarea contractului.

În opinia sa, ofertanții au libertatea de a alege modul în care justifică prețul neobișnuit al ofertei, iar comisia de evaluare trebuie să se asigure că ofertantul poate presta serviciul la prețul propus în ofertă. Din acest punct de vedere, susține că nu există indicii că ofertantul are cheltuieli pentru acest contract care nu pot fi acoperite cu prețul din ofertă.

2. În prezent, salariul minim brut a unui angajat în construcții, stabilit prin OUG nr. 93/2023, este de 4.582 lei. Prin OUG nr. 156/2024, pentru sectorul construcțiilor a fost menținut salariul minim brut pe țară garantat în plată, de 4582 lei lunar, pentru un program normal de lucru în medie de 165,334 ore pe lună, reprezentând în medie 27,714 lei /oră. La acest salariu brut lunar, angajatorul mai datorează doar contribuția asiguratorie pentru muncă (CAM) de 2,25%.

Astfel, valoarea minimă orară în construcții, cu toate taxele incluse este de $4685 \text{ lei} / 165,334 \text{ ore} / \text{lună} = 28,34 \text{ lei} / \text{oră}$.

În adresa de justificare a prețului ofertei, susține că ofertantul SRL a prezentat un tarif mediu orar de 32,37 lei, superior salariului minim legal stabilit pentru ramura construcții.

Consideră că, este greșit calculul salariului minim în construcții prezentat în contestație, deoarece, la salariul brut (care include CAS, CASS, contribuție la șomaj, impozit, etc.) au mai fost, din nou, adăugate contribuțiile sociale (CAS 25%, CASS 10%). Aceste contribuții sunt deja incluse în salariul minim brut de 4582 lei /lună, respectiv 27,714 lei /oră.

Pe de altă parte, faptul că, în adresa de justificare a prețului, nu a fost prevăzută diurna pentru cele două deplasări a celor două persoane, care vor veni la sediul spitalului pentru măsurători și cunoașterea amplasamentului, în opinia sa, nu demonstrează că „ofertantul utilizează

muncă la negru în cadrul ofertei sale”, așa cum afirmă SRL în contestație.

Cheltuielile cu diurna, pentru deplasările în interiorul României, în anul 2025, variază între un minim de 23 lei /zi și un maxim de 57,50 lei pe zi. Cheltuielile cu diurna nu reprezintă, în cazul acestui contract, sume semnificative, având în vedere faptul că ofertantul a precizat că se vor deplasa la sediul spitalului două persoane, în două etape. Aceste cheltuieli pot fi acoperite cu ușurință din prețul contractului.

În lipsa unor probe solide, consideră că, afirmația că un concurent folosește muncă la negru este hazardată.

3. Cu excepția costurilor cu garanția de bună execuție, cu garanția de participare (pentru care ofertantul a plătit o primă de asigurare de 300 de lei), a costurilor cu verificarea proiectului, precum și a hârtiei și a dosarelor, care țin în mod direct de executarea acestui contract, restul cheltuielilor de funcționare, care sunt amintite în contestație, țin de modul de organizare al ofertantului.

Autoritatea contractantă susține că cheltuielile indirecte și cele legate de profit trebuie prevăzute în devizele de lucrări. Contractul de față are ca obiect prestarea unui serviciu de proiectare.

La contractele de lucrări, cheltuielile indirecte variază, în general, între 7-12%, iar marja de profit între 3-7%.

Toate aceste cheltuieli, inclusiv marja de profit, pot fi acoperite din diferența amintită de 23.548,46 lei, de care ofertantul declarat câștigător dispune pentru executarea acestui contract.

În opinia sa, în contextul unei concurențe mari, operatorii economici pot să depună oferte competitive, pentru a-și asigura un portofoliu de lucrări constant, a păstra locurile de muncă și a-și menține prezența pe piață. Modul în care stabilesc să-și amortizeze echipamentele, softurile, certificatele și mijloacele de transport sau cum aleg să distribuie costurile cu personalul administrativ, de conducere, etc., țin de politica firmei, în funcție de lucrările pe care le desfășoară într-un anumit interval de timp.

4. De asemenea, susține că ofertanții au libertatea de a stabili o marjă mai mare sau mai mică de profit. Potrivit art. 4 alin. (1) din Legea Concurenței nr. 21/1996 „Prețurile produselor și tarifele serviciilor și lucrărilor se determină în mod liber prin concurență, pe baza cererii și ofertei”.

În absența unor dovezi concrete, aduse de reclamant, din care să rezulte că ofertantul nu va putea executa contractul cu prețul din ofertă, se prezumă că operatorului economic a depus eforturi pentru a depune o ofertă competitivă și că s-a preocupat de controlul și optimizarea costurilor.

5. Ofertantul SRL a justificat prețul ofertei prezentând o motivare temeinică a faptului că prețul ofertat este unul realist și sustenabil, raportat la specificul serviciilor solicitate și a făcut

dovada că are experiență considerabilă în proiecte similare (inclusiv pentru instalația electrică a unui spital), pe care le-a dus la bun sfârșit.

Totodată, arată că, în finalul contestației se afirmă că oferta depusă de SRL conține prețuri care nu sunt rezultatul liberei concurențe, dar, nu se prezintă dovezi în acest sens.

Având în vedere cele prezentate, solicită Consiliului să respingă contestația depusă de SRL, ca nefondată.

Prin adresa nr. 941/04.08.025, înregistrată la CNSC sub nr. 53244/05.08.2025 contestatorul transmite Concluzii scrise, prin care precizează că își menține criticile din contestație și arată următoarele:

- oferta declarată câștigătoare, depusă de SRL, are un preț neobișnuit de scăzut (56% din valoarea estimată a contractului);

- după solicitarea de clarificare/justificare a acestuia dovezile furnizate nu justifică în mod corespunzător nivelul scăzut al prețului sau al costurilor propuse, modul de formare al prețului nefiind fundamentat economic, demonstrând imposibilitatea îndeplinirii contractului în condițiile de calitate impuse prin documentația de atribuire;

- ofertantul declarat câștigător nu a furnizat nici un fel de dovezi pentru justificarea prețului;

- elaborarea ofertei financiare trebuie să țină cont de toate prevederile legale în vigoare, astfel nu se pot propune prețuri care nu sunt rezultatul liberei concurențe sau care nu pot fi justificate, doar în baza unei simple decizii comerciale. În încercarea de a oferi un preț cât mai scăzut, ofertantul nu poate face reduceri de costuri având la bază simpla prezumție că urmare a declarării ca și câștigătoare a ofertei sale, vor găsi o modalitate prin care să se încadreze în prețul ofertat;

- ofertanții nu trebuie să vicieze rezultatul procedurii, prin ofertarea unor prețuri fără suport legal, în baza unor supoziții proprii, fapt pentru care autoritatea contractantă are obligația de a evalua ofertele financiare ținând seama de toate elementele avute în vedere la stabilirea prețului, pentru a se asigura de fezabilitatea și sustenabilitatea prețului propus;

- printre atribuțiile comisiei de evaluare sunt și cele de verificare a propunerilor financiare prezentate de ofertanți, inclusiv verificarea aritmetică a acestora. Această verificare nu s-a făcut cu rigurozitatea impusă de legislația în domeniu. Numai în baza verificării detalierii prețului ofertat, autoritatea contractantă putea stabili realitatea și corectitudinea formării acestuia;

- justificarea prețului înseamnă prezentarea de elemente concrete și actuale de formare a prețului, formule, din care să rezulte modalitatea exactă/matematică în care au fost determinate sumele din propunerea financiară și documente care să conțină costurile avute în vedere;

- răspunsul ofertantului declarat câștigător nu deține dovezi privind elementele prevăzute la art. 222 alin. (2) din Lege, precum și, după caz,

documente privind elementele stabilite de prevederile art. 142 alin. (2) din HG nr. 394/2016.

- justificarea trebuie prezentată pentru întregul preț propus, care în totalitatea sa este aparent neobișnuit de scăzut, prin urmare explicațiile și dovezile trebuiau să vizeze toate elementele de cost implicate în formarea prețului.

Precizează că, așa cum a arătat în detaliu în contestație, ofertantul a bugetat doar câteva cheltuieli directe, omițând cheltuielile indirecte sau profitul societății.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 98/2016 art. 210 și a HG nr. 395/2016 art. 136, consideră că autoritatea contractantă avea obligația de a respinge oferta depusă de SRL (art. 137 din norme), deoarece, conține în cadrul propunerii financiare prețuri care nu sunt rezultatul liberei concurențe și care nu pot fi justificate (art. 137 alin. (3) lit. c) din norme).

Prin adresa nr. 25607/30.07.2025, înregistrată la CNSC sub nr. 53690/06.08.2025 autoritatea contractantă transmite dosarul achiziției pe suport electronic stick.

Prin corespondența înregistrată la Consiliu sub nr. 51182/28.07.2025, ... SRL depune, în original, recipisa de consemnare a cauțiunii nr. 211517349/1 din data de 25.07.2025, emisă de CEC Bank Sucursala Brăila, în valoare de 3.612,00 lei.

Analizând susținerile și documentele depuse la dosarul cauzei, **CONSILIUL constată următoarele:**

....., în calitate de autoritate contractantă, a organizat procedura simplificată, în vederea atribuirii contractului, având ca obiect: „Proiectare instalații electrice interioare spital”, cod CPV 71323100-9, elaborând, în acest sens, documentația de atribuire aferentă și publicând pe SEAP, anunțul de participare simplificat nr. SCN1163986/13.06.2025, conform căruia valoarea estimată a procedurii este 180.600,00 lei. Conform cap. II.2.5 din anunț, criteriul de atribuire al contractului este „cel mai bun raport calitate preț”.

Procedând la analiza criticilor privind oferta SRL (clasat pe locul 1), Consiliul reține că, contestatoarea, ... SRL apreciază că oferta acestuia trebuia respinsă, ca neconformă, întrucât, a ofertat un preț neobișnuit de scăzut, respectiv 102.000 lei, fără TVA, reprezentând 56% din valoarea estimată, motiv pentru care, Consiliul va analiza această critică prin raportare, atât la cerințele documentației de atribuire, cât și legislația specifică în materie.

Astfel, autoritatea contractantă a prevăzut în cadrul fișei de date, la cap. IV.4.2 – „Modul de prezentare al propunerii financiare”, următoarele cerințe:

„Ofertanții vor cripta în SICAP valoarea totală a propunerii financiare, fără TVA, în conformitate cu prevederile art. 60, alin (2) din HG 395/2016.

Documentele de fundamentare a valorii propunerii financiare vor fi semnate cu semnătură electronică extinsă, bazată pe un certificat calificat, eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat în condițiile legii și vor fi depuse prin mijloace electronice, fiind încărcate într-o secțiune dedicată a portalului SICAP, iar conținutul acestora va fi vizibil comisiei de evaluare după decriptarea propunerii financiare.

Ofertanții vor avea în vedere că necriptarea valorii totale a propunerii financiare în SICAP și încărcarea documentelor de fundamentare a valorii propunerii financiare în altă secțiune decât cea exclusiv dedicată de SICAP pentru această operațiune atrage după sine neînregistrarea lor ca ofertanți în secțiunea „Evaluare” și la imposibilitatea realizării evaluării ofertelor acestora.

Propunerea financiară trebuie să fie exprimată în lei, valorile fiind cu maxim două zecimale.

Ofertantul va include în cadrul propunerii financiare, toate costurile legate de prestarea serviciilor ce fac obiectul achiziției.

În mod obligatoriu ofertanții trebuie să prezinte Formularul de oferta (formularul din secțiunea „Formulare”) care reprezintă principalul element al propunerii financiare, în care este specificat prețul ofertei, cu TVA-ul evidențiat separat. Lipsa formularului de oferta reprezintă lipsa propunerii financiare, respectiv lipsa actului juridic de angajare în contract, ceea ce atrage încadrarea ofertei în categoria ofertelor inacceptabile.

Ofertantul va indica în mod distinct, motivat, care informații din propunerea financiară sunt confidențiale, clasificate sau sunt protejate de un drept de proprietate intelectuală, în baza legislației aplicabile. Lipsa acestor indicații clare și distincte presupune ca documentele nu sunt confidențiale”.

În prezenta speță, sunt incidente următoarele prevederi legale:

- art. 210 din Legea nr. 98/2016: „(1) În cazul unei propuneri financiare aparent neobișnuit de scăzută în raport cu lucrările, produsele sau serviciile care constituie obiectul contractului de achiziție publică/acordului-cadru care urmează a fi atribuit/încheiat, autoritatea contractantă are obligația de a solicita ofertantului care a depus o astfel de ofertă clarificări cu privire la prețul sau costurile propuse în respectiva ofertă.

(2) Clarificările prevăzute la alin. (1) se pot referi în special la:

a) fundamentarea economică a modului de formare a prețului, prin raportare la procesul de producție, serviciile furnizate sau metodele de construcție utilizate;

b) soluțiile tehnice adoptate și/sau orice condiții deosebite de favorabile de care beneficiază ofertantul pentru furnizarea produselor sau a serviciilor ori executarea lucrărilor;

c) originalitatea lucrărilor, produselor sau serviciilor propuse de ofertant;

- d) respectarea obligațiilor prevăzute la art. 51 alin. (1);
- e) respectarea obligațiilor prevăzute la art. 218;
- f) posibilitatea ca ofertantul să beneficieze de un ajutor de stat”;

- art. 136 din HG nr. 395/2016: „(1) În situația în care comisia de evaluare constată că elemente de preț ale unei oferte sunt aparent neobișnuit de scăzute, prin raportare la prețurile pieței, utilizându-se ca referință în acest sens informații cum ar fi buletine statistice, sau cotații ale burselor de mărfuri, comisia de evaluare va solicita ofertantului care a depus oferta în cauză explicații cu privire la posibilitate îndeplinirii contractului în condițiile de calitate impuse prin documentația de atribuire.

(2) Explicațiile aduse de ofertant conform prevederilor alin. (1) vor fi însoțite de dovezi concludente privind elementele prevăzute la art. 210 alin. (2) din Lege, precum și, după caz, documente privind prețurile ce pot fi obținute de la furnizori, situația stocurilor de materii prime și materiale, modul de organizare și metodele utilizate în cadrul procesului de lucru, nivelul de salarizare al personalului ofertantului, performanțele și costurile implicate de anumite utilaje sau echipamente de lucru.

(3) În cazul în care ofertantul nu prezintă comisiei de evaluare informațiile și/sau documentele solicitate sau acestea nu justifică în mod corespunzător nivelul scăzut al prețului sau al costurilor propuse, oferta va fi considerată neconformă.

(4) În sensul prevederilor art. 210 alin. (1) din Lege, o ofertă prezintă un preț aparent neobișnuit de scăzut în raport cu ceea ce urmează a fi furnizat, executat sau prestat atunci când prețul ofertat, fără TVA, reprezintă mai puțin de 80% din valoarea estimată a contractului respectiv”.

- art. 139 din HG nr. 395/2016: „(1) În situația în care comisia de evaluare constată că elemente de preț ale unei oferte sunt aparent neobișnuit de scăzute, prin raportare la prețurile pieței, utilizându-se ca referință în acest sens informații cum ar fi buletine statistice, sau cotații ale burselor de mărfuri, comisia de evaluare va solicita ofertantului care a depus oferta în cauză explicații cu privire la posibilitate îndeplinirii contractului în condițiile de calitate impuse prin documentația de atribuire.

(2) Explicațiile aduse de ofertant conform prevederilor alin. (1) vor fi însoțite de dovezi concludente privind elementele prevăzute la art. 210 alin. (2) din Lege, precum și, după caz, documente privind prețurile ce pot fi obținute de la furnizori, situația stocurilor de materii prime și materiale, modul de organizare și metodele utilizate în cadrul procesului de lucru, nivelul de salarizare al personalului ofertantului, performanțele și costurile implicate de anumite utilaje sau echipamente de lucru”.

Ținând seama de prevederile mai sus menționate și, având în vedere că, potrivit formularului de ofertă, PHIEMP PRO SRL a ofertat un preț de 102.000 lei, fără TVA, reprezentând mai puțin de 80% din

valoarea estimată, autoritatea contractantă a solicitat acestuia clarificări, prin adresa nr. 22247/08.07.2025 în sensul justificării prețului ofertat în raport cu valoarea estimată.

Ofertantul a răspuns la această solicitare în data de 09.07.2025, detaliind, sub formă de tabel, cheltuielile cu manopera (care, în cazul unui contract de prestări servicii de proiectare sunt preponderente), alocarea unui număr de ore pentru fiecare fază a proiectului, (2424 de ore, detaliat pe diversele faze ale proiectului) și cheltuielile de transport și cazare.

Din prețul total al ofertei, de 102.000 lei, ofertantul a detaliat cheltuielile directe, cu manopera, în valoare de 78.451,44 lei și cheltuielile cu transportul și cazarea, în valoare de 1.453,54 lei, diferența de 23.548,46 lei, pe care ofertantul o poate folosi pentru acoperirea celorlalte cheltuieli legate de executarea contractului.

Se reține, în soluționare, că prin OUG nr. 156/2024, pentru sectorul construcțiilor a fost menținut salariul minim brut pe țară garantat în plată, de **4.582 lei** lunar, pentru un program normal de lucru în medie de 165,334 ore pe lună, reprezentând în medie **27,714 lei/oră**. La acest salariu brut lunar, angajatorul mai datorează doar contribuția asiguratorie pentru muncă (CAM) de 2,25%), astfel, valoarea minimă orară în construcții, cu toate taxele incluse este de 4685 lei / 165,334 ore / lună = 28,34 lei / oră. Din adresa de justificare a prețului ofertei, ofertantul SRL a prezentat un tarif mediu orar de **32,37 lei**, superior salariului minim legal stabilit pentru ramura construcții.

De asemenea, se reține că, potrivit adresei de răspuns, ofertantul își întemeiază prețul ofertat prin utilizarea unor tehnologii și echipamente avansate (atașând în acest sens fișele mijloacelor fixe și fișele inventar), ce permit optimizarea costurilor și creșterea eficienței, fără a compromite calitatea lucrărilor solicitate. Se mai arată că, datorită automatizării oferite de echipamentele și software-ul utilizate, proiectarea instalațiilor electrice necesită o echipă mai redusă, comparativ cu metodele tradiționale, automatizarea proceselor critice reduce nevoia de personal suplimentar și costurile asociate cu salarizarea pe ore suplimentare.

Orice decizie a autorității contractante privind admiterea sau respingerea unei oferte trebuie fundamentată pe o evaluare temeinică sub toate aspectele acesteia și pe probe concludente, iar nu pe elemente insuficiente/neclare sau incerte care nu permit realizarea unei evaluări obiective a ofertei. Anterior finalizării evaluării ofertelor, autoritatea contractantă trebuie să stabilească cu exactitate dacă propunerile financiare depuse de ofertanți sunt reale și ferme, numai în urma obținerii și verificării detalierii prețurilor ofertate putea stabili conformitatea, sustenabilitatea, realitatea și corectitudinea formării acestora.

Prin urmare, în condițiile în care propunerea financiară reprezintă un preț aparent neobișnuit de scăzut în raport cu ceea ce urmează a fi furnizat, deoarece reprezintă mai puțin de 80% din valoarea estimată a contractului respectiv, autoritatea contractantă, în etapa de analiză a fundamentării propunerilor financiare, în mod întemeiat și legal a procedat la solicitarea de clarificări și a evaluat informațiile și documentele furnizate de respectivul ofertant, pentru a se asigura de realitatea și sustenabilitatea acestuia, ținând seamă de toate cerințele și condițiile ce decurg din prevederile legale în vigoare, astfel încât, operatorii economici să nu vicieze rezultatul procedurii prin reduceri de costuri sau de a proceda la artificii financiare/matematice după bunul plac, având la bază simpla prezumție că urmare a declarării ca și câștigătoare a ofertei sale, va găsi o posibilitate să finalizeze contractul indiferent prin ce mijloace.

În cazul care ar fi acceptat, fără verificări, un preț neobișnuit de scăzut, autoritatea contractantă își asuma riscul ca acesta să fie elaborat fără a avea în vedere toate costurile pe care le implică cerințele documentației de atribuire și legislația muncii, iar, ofertantul în cauză, pentru a se încadra în propunerea financiară ofertată, fie nu va respecta cerințele caietului de sarcini, fie va vicia rezultatul procedurii, prin ofertarea unor prețuri nesustenabile, care nu sunt rezultatul liberei concurențe sau care nu pot fi justificate decât în baza unei simple decizii comerciale.

Ofertele depuse reprezintă angajamente asumate de către ofertanți în scopul realizării obiectului contractului, astfel, prețul nu este un element pur formal al ofertei, ci, reprezintă un element esențial al propunerii tehnice și financiare, a cărui realitate și sustenabilitate trebuie verificată de comisia de evaluare, în baza respectării principiilor asumării răspunderii, tratamentului egal și nediscriminării și confirmate de ofertanți prin documentele înaintate autorității contractante.

Autoritatea contractantă nu poate accepta, necondiționat, ofertarea unor tarife pentru un contract care se va implementa în viitor - având la bază costuri aparent neobișnuit de scăzute, asupra cărora are îndoieli rezonabile că nu vor putea fi respectate și care la momentul depunerii ofertelor erau sau trebuiau cunoscute de operatorii economici.

Pe de altă parte, analizând fundamentarea prețului ofertat și a dovezilor prezentate în acest sens, Consiliul reține caracterul concludent al acestora, având în vedere că ofertantul SRL a prezentat în susținerea prețului ofertat informații/documente atât cu privire la costurile aferente manoperei cât și cheltuielile cu transportul, cazarea și utilizarea unor tehnologii și echipamente avansate ce permit optimizarea costurilor și creșterea eficienței.

Din interpretarea textului legal mai sus menționat, rezultă că, determinarea caracterului aparent neobișnuit de scăzut a unei propuneri

financiare, se face prin raportare la prețurile pieței, nicidecum, la diferențele de preț rezultate ca urmare a comparării prețurilor ofertate.

Contestatorul nu poate însărcina Consiliul să efectueze o cercetare „*in integrum*” a procedurii de atribuire sau o supraevaluare a ofertelor concurente pe bază de supoziții, pornind de la premisa că în cursul soluționării contestației, Consiliul va găsi/identifica o presupusă neconformitate.

Altfel spus, în susținerea contestației, avea obligația, pe de-o parte, de a indica în concret elementele de preț ce nu au fost respectate în constituirea prețului ofertat și, pe de altă parte, de a proba caracterul nesustenabil și nereal al tarifelor criticate, fiind pe deplin aplicabile, în acest caz, prevederile art. 249 Cpc, potrivit cărora: „cel care face o susținere în cursul procesului trebuie să o dovedească, în afară de cazurile anume prevăzute de lege”.

Astfel, fiecare parte litigantă are obligația de a-și dovedi pretențiile, susținerile, prin producerea unor mijloace de probă legale, verosimile, pertinente și concludente, potrivit principiului de drept „*probatio incumbit ei qui digit, non ei qui negat*”.

Simpla declarație a contestatorului privind presupusa propunere neobișnuit de scăzută a ofertei criticate, în lipsa oricărei probe nu este suficientă pentru a demonstra caracterul neconform al ofertei. Scopul obligației de motivare, prin raportare la date concrete, este acela de a arăta Consiliului în calitate de organism administrativ-jurisdicțional, în speță, sau instanței de judecată, împrejurările relevante pentru soluționarea contestației și, totodată, explicațiile pentru care drepturile contestatorului au fost lezate prin conduita presupus nelegală a autorității contractante; cu alte cuvinte, simplele presupuneri nu reprezintă o motivare validă a contestației, nereieșind, de niciunde, temeinicia criticilor rămase la nivel declarativ.

Raportat la principiile prevăzute în Legea nr. 98/2016 și ținând seama că printre atribuțiile comisiei de evaluare sunt și cele de elaborare a solicitărilor de clarificări necesare în vederea evaluării ofertelor și de stabilire a ofertelor inacceptabile și/sau neconforme și a motivelor care stau la baza încadrării acestora în fiecare din aceste categorii, Consiliul constată că această verificare, în ceea ce privește propunerea financiară a SRL, s-a făcut cu rigurozitatea impusă de legislația în domeniu, motiv pentru care, în temeiul art. 26 alin. (6) din Legea nr. 101/2016, Consiliul urmează să respingă, ca nefondată, contestația formulată de SRL în contradictoriu cu

Pentru aceste motive
în baza documentelor depuse de părți,
CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR

DECIDE:

Respinge, ca nefondată, contestația formulată de SRL în contradictoriu cu

Obligatorie.

Împotriva prezentei decizii se poate formula plângere în termen de 10 zile de la comunicare.

**Complet de soluționare a contestațiilor
în domeniul achizițiilor publice:**

Consilier de soluționare

.....

PREȘEDINTE

.....

Consilier de soluționare

.....

Redactat practica deciziei

.....

Redactată în 4 (patru) exemplare originale, conține 12 (douăsprezece pagini) pagini